

8. Týždeň

1. Tyč hmotnosti m a dĺžky L je zavesená na lane dĺžky L . Vypočítajte moment zotrvačnosti hojdajúcej sa tyče. Hmotnosť lana zanedbávame.
2. Dlhá tyč hmotnosti M a dĺžky L je postavená kolmo na podložku. Vypočítajte rýchlosť koncového bodu po dopade na podložku.
3. Tenká tyč s hmotnosťou m_1 a dĺžkou L sa môže otáčať vo vodorovnej rovine okolo zvislej osi prechádzajúcej jej stredom. Do konca tyče narazí teliesko s hmotnosťou m_2 a rýchlosťou v_2 . Vektor rýchlosti telieska leží vo vodorovnej rovine a je kolmý na tyč. Akou uhlovou rýchlosťou ω sa začne otáčať tyč s telieskom, ktoré v konci tyče uviazne? Tyč bola pred nárazom v pokoji.
4. V strede kolotoča v tvare valca s polomerom R , ktorý sa voľne otáča okolo svojej osi uhlovou rýchlosťou ω_p , stojí človek, ktorého hmotnosť je M . Vypočítajte uhlovú rýchlosť kolotoča ω_k , ak človek prejde zo stredu na okraj kolotoča. Akú prácu pri tom vykoná? Moment zotrvačnosti kolotoča je J .
5. Plný valec, ktorého hmotnosť je m a polomer R , a dutý valec (tenkostenná rúrka) s rovnakými parametrami, sa kotúľajú po rovine. Aký zlomok celkovej kinetickej energie valca pripadá na rotačnú energiu pri plnom a pri dutom valci?

Riešenia:

1. $J = \frac{7}{3}mL^2$
2. $v = \sqrt{3gL}$
3. $\omega = \frac{6m_2v_2}{(m_1+3m_2)L}$
4. $\omega_k = \frac{J}{J+MR^2}\omega_p; W = \frac{1}{2}J\omega_p^2\left(1 - \frac{J}{J+MR^2}\right)$
5. Plný: 1/3, dutý: 1/2